01/42 - الكردية - کوردی

پوختەی

ئەو مافانەی کە فیترەت داوای کردووە و شەریعەتیش بڕیاری لە سەر داوە .

بەزمانی کوردی

(نوسینی : شێخ ئیبن عثیمین ڕەحمەتی خوای لێبێت)

شەیخ د. هەیسەم سەرحان کورتی کردووەتەوە

مامۆستا لە مزگەوتي پێغەمبەری خوا لە پێشاندا و سەرپەرشتیاری پەیمانگای سوننە

بۆ وەرگێڕانی پروشە (مەتویە) : sunnah.com - بارکۆدەکە سکان بکە

١ـ مافی خوای گەورە :

بەتەنها و بێ هاوتا و شەریك بیپەرستیت، وە ببیتە بەندەیەكی زەلیلی خۆ بەكەم زانی ملكەچ بۆی ، جێبەجێكاری فەرمانەكانی بیت، خۆت لە نەهیەكانی دووركەیتەوە، وە باوەڕ بە هەواڵەكانی بكەیت، بیروباوەڕێكی نمونەیی، وە ئیمان بە حەق و كاری چاكەی بە بەرهەم، بیروباوەڕێك كە بنچینەكانی : خۆشەویستی و بەمەزن دانان بێت، وە بەرهەمەكەی : دڵسۆزی و هەوڵدان بێت.

٢ـ مافی پێغەمبەری خوا (ﷺ) :

شكۆمەندكردن و ڕێزگرتن و بە مەزن دانانی؛ مەزن دانانێكی لایەق و شایستە بێت بەخۆی، بەبێ زیادەڕەوی و كەمتەرخەمی.
وە باوەڕكردن بە هەموو ئەوانەی باسی كردووە لە كارەكانی ڕابردوو و داهاتوو، وە جێبەجێكردنی فەرمانەكانی و خۆدورخستنەوە لەوانەی نەهی لێكردووە و ڕێگری لێكردووە ، وە باوەڕهێنان بەوەی ڕێبازەكەی و ڕێگاكەی ئەو تەواوترین ڕێبازە ، وە بەرگریكردن لە شەریعەت و ڕێگا و ڕێبازەكەی.

٣ـ مافی دایك و باوك :

چاكەیان لە گەڵدا بكەیت و مافیان بدەیت، ئەوەش بە چاكەكردن لەگەڵیان بە قسە و كردەوە چ بە ماڵ بێت یان بە جەستە، وە فەرمانەكانیان جێبەجێ بكەی لەوەی سەرپێچی كردنی خودای تێدا نەبێت ، وە لە جگە لەوانەی زیانی بۆ خۆت هەیە.

٤.مافی منداڵان :

-1 پەروەردە ؛ ئەویش پەرەپێدانی دین و ڕەوشتە لە ناخیاندا تاکو پشکێکی زۆریان لەوبارەوە دەست بکەوێت.
-2 پارەیان بۆ خەرج بکات بەچاکە ، بەبێ زیادەڕۆیی کردن و بێ کەمتەرخەمی.
-3 کەسیان پێش نەخات بەسەر ئەوانیتردا لە دیاری و بەخششدا.

٥.مافی خزمە نزیکەکان :

سەردانی نزیکەکانی بکات بە چاکە ؛ بە بەخشینی ئەوەی لە توانایدایە و بە سوودی جەستەیی، وە سوودی سەروەت و سامان بۆیان هەبێت بەپێی نزیکی خزمایەتی و پێویستی کەسەکە ببێت.

٦. مافی هاوسەر بەسەر یەکەوە :

هەریەکەیان بەچاکە لەگەڵ ئەویتردا مامەڵە بکات و ئەو مافەی لەسەریەتی جێبەجێ بکات بەوپەڕی و لێبوردەیی و ئاسانی بەبێ پێناخۆش بوون لەکردنیدا و بێ دواخستن .
لەمافەکانی ژن بەسەر مێردەکەیەوە: ئەرکی بژێوی دابین بکات لە خواردن و خواردنەوە و جل و شوێنی نیشتەجێ بوون و ئەوانەی پەیوەستن بەوانەوە، و دادپەروەری کردن لەنێوان هاوسەرەکانیدا.
لەمافەکانی پیاو بەسەر هاوسەرەکەیەوە : گوێڕایەڵی بکات لە جگە لە سەرپێچی خوا، وە نهێنی وماڵەکەی بپارێزێت، وە کارێك نەکات تەواوی خۆشیەکانی لێ تێك بدات.

٧. مافی کاربەدەستان و خەڵکی :

مافی خەڵکی بەسەر کاربەدەستانەوە : هەستن بەجێبەجێکردنی ئەو ئەمانەتەی خودا لەسەر شانی داناون و ئیلزامی کردوون بەئەنجامدانی هەر لە ئامۆژگاریکردنی خەڵکی و ڕێبەری کردنیان لەسەر ڕێگای ڕاست کە بەسە بۆبەرژەوەندییەکانی دونیا و دوارۆژ، ئەوەش بەشوێنکەوتنی ڕێگای باوەڕداران.
مافی کاربەدەستان بەسەر خەڵکییەوە : ئامۆژگاری کردنیان لەوانەی کەمرۆڤ پێی هەڵدەستێت لە کارەکانیان، وە بیریان بهێنێتەوە ئەگەر بیریان چوو، وە دوعاکردن بۆیان ئەگەر لەسەر حەق لایان دا، وە جێبەجێ کردنی فەرمانەکانیان لەجگە لە سەرپێچی خوادا و یارمەتی دانیان.

٨. مافی دەرهاوسێ :

دەرهاوسێ : ئەو کەسەیە کە ماڵەکەی لێتەوە نزیکە ، چاکەکار دەبێ لە گەڵیدا بەپێی توانا بە ماڵ و کەسایەتی و سوود پێگەیاندن ، وە ئازاری وتن و کرداری لێ دوور دەخاتەوە.
١- ئەگەر لە نەسەب و خزمایەتیدا لێتەوە نزیك بوو و موسڵمان بوو ، ئەوا سێ مافی لەسەرتە : مافی دراوسێیەتی، وە مافی خزمایەتی ، وە مافی ئیسلام.
٢- ئەگەر موسڵمان بوو بەڵام نزیکت نەبوو لە خزمایەتی و نەسەبدا ئەوا دوو مافی هەیە: مافی دراوسێیەتی و مافی ئیسلام.
٣- هەروەها ئەگەر خزم بوو و موسڵمان نەبوو ئەوا دوو مافی هەیە: مافی دراوسێیەتی و مافی خزمایەتی.
٤- ئەگەر لەنەسەبدا دوور بوو و موسڵمان نەبوو ئەوا یەك مافی لەسە رتە : مافی دراوسێیەتی.

٩. مافی موسڵمانان بەگشتی :

لەو مافانە سەلام کردنە، وە ئەگەر بانگێشتی کردی بەدەمیەوە بچۆ و وەڵامی بدەرەوە ، وە ئەگەر داوای ئامۆژگاری لێکردی ئامۆژگاری بکە، وئەگەر پژمی و سوپاسی خوای کرد تۆیش وەڵامی بدەرەوە (بڵێ : یرحمك الله) ، وە ئەگەر نەخۆش کەوت سەردانی بکە، وە ئەگەر مرد شوێنی تەرمەکەی بکەوە، و خراپەی لێ دوور بکەوە.

مافەکانی موسڵمان لەسەر موسڵمان زۆرن، وە دەکرێت مانای کۆکەرەوەی فەرمودەکەی پێغەمبەری خودا (ﷺ) بێت کە دەفەرموێت: (موسڵمان برای موسڵمانە) جا هەر کاتێك هەستا بە جێبەجێکردنی ئەرکەکانی ئەم برایەتیە هەوڵ دەدات هەموو خەیرێکی بۆ فەراهەم بکات و خۆی دوور بخاتەوە لەهەموو ئەوەی زیانی بۆ براکەی هەیە.

١٠. مافی ناموسڵمانان :

پێویستە لەسەر دەسەڵاتداری موسڵمانان بە حوکمی ئیسلام فەرمانڕەواییان بکات لە نەفس و ماڵ و شەرەفیاندا، وە حەددەکانیان لەسەر جێبەجێ بکات لەو کارانەی کە بڕوایان هەیە بەحەرامبوونی، وە پێویستە لەسەری پارێزگاریان لێبکات و خراپەیان لێ دوور بکاتەوە.

وە پێویستە لەجل پۆشیندا لەموسڵمانان جیاواز بن، وە شتێك دەرنەخەن کە لە ئیسلامدا مونکەر بێت (ڕێگەپێدراو نەبێت) ، یان شتێك لە شەعیرەکانی ئاینەکەیان؛ وەکو ناقوس و خاچ.

*ناوەڕۆک

١ـ مافی خوای گەورە: ١
٢ـ مافی پێغەمبەری خوا (ﷺ) ١
٣-مافی دایك و باوك... ١
٤-مافی منداڵان.. ٢
٥-مافی خزمە نزیکەکان... ٢
٦-مافی هاوسەر بەسەر یەکەوە ٢
٧-مافی کاربەدەستان و خەڵکی ٣
٨-مافی دەرهاوسێ.. ٣
٩-مافی موسڵمانان بەگشتی... ٤
١٠-مافی ناموسڵمانان.. ٤

پەیمانگای سوننە
mahadsunnah.com

ماڵپەڕی شەیخ
alsarhaan.com

mahadsunnah
٠٥٠٤٢٥٠٣٣٧